

NOTAT

Journal-nr.: 23071741

Til:

Dato: 28-11-2023

Administrationens bemærkninger til medlemsforslag fra Socialistisk Folke- parti om overskydende værnemidler

Socialistisk Folkeparti har fremsat følgende medlemsforslag om overskydende værnemidler:

1. at forretningsudvalget drøfter status på lagerbeholdningen af overskydende værnemidler samt afsætning af værnemidler gennem salg, donation og destruktion.
2. at destruktion af værnemidler standses, mens der udarbejdes en konkret plan for donation til Ukraine og som led heri indhentes erfaringer fra Region Syddanmark, som for nylig har afsat knap 500 paller til Ukraine.

Baggrund

Med virkning fra den 1. april 2023 indgik Danske Regioner en aftale med Styrelsen for Forsyningssikkerhed om en fremtidig indkøbs- og lagermodel for værnemidler på sundhedsområdet. Aftalen betød blandt andet, at det fulde ejerskab af de nationale værnemidler overgik til regionerne, og dermed også risikoen for eventuelt erstatningsansvar i forbindelse med salg eller donation af værnemidler.

Kammeradvokaten har i notat af 13. april 2023 vurderet regionens retlige handlemuligheder og risici ved salg, donation og kassation af udløbne værnemidler. Vurderingen blev forelagt forretningsudvalget 6. juni 2023 og regionsrådet 20. juni 2023. Kammeradvokaten fastslår blandt andet, at udløbne værnemidler,

som ikke i øvrigt opfylder lovgivningens krav til at blive videresolgt som værnemidler, kun må sælges eller doneres til anden anvendelse eller destrueres. Kammeradvokaten fastslår yderligere, at der ved salg eller donation af værnemidler fremgår skærpede krav og ansvarsbestemmelser, samt at regionerne så vidt muligt skal arbejde for en løsning, der sikrer regionerne det størst mulige provenu, eller mindst mulige tab, i forbindelse med nedbringelse af overkapaciteten.

Administrationen anbefaler derfor fortsat, at kun værnemidler, hvis holdbarhed ikke er overskredet, og som i øvrigt opfylder alle lovmæssige krav til at blive bragt i omsætning, sælges eller doneres som værnemidler. For så vidt angår udløbne værnemidler bør de, jf. kammeradvokatens vurdering, alene sælges eller doneres til anden anvendelse eller destrueres.

Bemærkning til indstillingspunkt 2

Det indstilles i medlemsforslaget, at destruktionen af værnemidler standses, mens der udarbejdes en konkret plan for donation til Ukraine. Administrationen kan ikke anbefale at standse kassation af udløbne værnemidler af hensyn til at regionen lider det mindst mulige tab, jf. kammeradvokatens vurdering. Det skyldes dels, at det har vist sig svært at afhænde de udløbne værnemidler (både via salg og donation), og dels at opbevaringen af værnemidlerne medfører en betragtelig merudgift til både lokaleleje og forsikring for Region Hovedstaden.

Kassation vil altid være den sidste mulighed, og administrationen vil fortsat sikre, at der i de konkrete sager sker en grundig afdækning af mulighederne for salg eller donation, forud for en evt. kassation.

Det foreslås ligeledes i indstillingen, at der udarbejdes en plan for donation til Ukraine. Dette er ikke muligt. Det skyldes, at direkte donationer til Ukraine eller øvrige lande skal ske ved konkrete anmodninger via koordinering gennem EU's civilbeskyttelsesmekanisme, så man sikrer, at der faktisk er efterspørgsel på de værnemidler, der sendes afsted. Når der kommer konkrete anmodninger, forholder Styrelsen for Forsyningssikkerhed i samarbejde med de lagerførende myndigheder sig til, om det er muligt at donere danske værnemidler. Der har på det seneste ikke været henvendelser, som har ført til donation.

Det skal bemærkes, at der løbende sker videndeling og koordinering på tværs af regionerne vedrørende håndtering af værnemidler, herunder med Region Syddanmark. Der kan på baggrund af Kammeradvokatens beskrevne risici ved salg og donation være forskel på, hvordan regionerne vælger at håndtere overkapaciteten af værnemidler, og hvilke risici de vælger at løbe. Region Syddanmark har, som det fremgår af medlemsforslaget, valgt at donere udløbne værnemidler til Rotary i Ukraine. Region Hovedstaden er ikke oplyst om, hvorvidt donationer er eksekveret på nuværende tidspunkt.

Bemærkning til indstillingspunkt 1

Status på lagerbeholdning

Vedlagt som bilag er Styrelsen for Forsyningssikkerheds overblik over den samlede lagerbeholdning i regionerne i forhold til de fastsatte måltal. Da der pågår en fordeling af det nationale lager i regi af Region Hovedstaden til de regionale beredskabslagre, er det mest hensigtsmæssigt at se det i en sammenhæng. Regionerne har indberettet primo september 2023, og skal først indberette primo december 2023 til Styrelsen for Forsyningssikkerhed. Der fremgår, at Regionerne er under måltal på en værnemiddelsgruppe. Det skyldes et udbud skulle gennemføres, og lagrene er ved at blive fyldt op til fastsatte måltal.

Status på afsætning af udløbne nationale og regionale værnemidler

Region Hovedstaden har på vegne af regionerne arbejdet på salg af udløbet sprit og udløbne værnemidler, men har ikke modtaget nogen tilbud, der overholder kravene om anden anvendelse. Regionen har derudover netop offentliggjort et udbud om afhændelse af udløbet sprit i samarbejde med Århus kommune, der håndterer kommunernes overkapacitet.

Regionen har internt besluttet operationel forlængelse af levetiden på en række værnemidler, hvor hygiejne- og arbejdsmiljøorganisationerne vurderer, at det er forsvarligt. Dette har mindsket mængden af udløbne værnemidler til kassation.

Derudover har Region Hovedstaden en aktuel dialog med et firma, som umiddelbart kan omdanne specifikke værnemidler til andet produkt, som Region Hovedstaden kan anvende. Det er endnu uafklaret, hvilke muligheder der er.

Sideløbende er der sket kassationen af udløbne værnemidler, jf. tidligere politiske beslutninger.

Nedenstående tabel viser en oversigt over udløbne værnemidler (samlet fra de regionale og nationale lager), hvor alle kategorier er forsøgt solgt til anden anvendelse pr. 28-11-2023:

Kategori	I alt
Desinfektion, Hånd, liter	2.114.403
Desinfektion, Overflade, liter.	382.626
Desinfektion, Overflade, stk.	978.600
Kittel, Beskyttelse, stk. *	3.075.075
Maske, Type II, stk.	21.716.050
Maske, Åndedrætsværn, stk.	258.900
Visir - beskyttelsesbrille stk. *	2.891.000
Hovedtotal	31.416.654

* Visir og kitler vurderes løbende i regionerne om de kan operativt forlænges i stedet for afhændelse.

Status på afsætning af ikke udløbne værnemidler

Der er ikke foretaget kassation af ikke udløbne værnemidler.

I forhold til ikke udløbne værnemidler samarbejder regionerne om at få afklaret behovet i forhold til både beredskabslagre samt hensigtsmæssig overkapacitet. I takt med at regionernes egne behov bliver afklaret, bliver der igangsat salg af overskydende værnemidler. Første mængde værnemidler har været igennem en salgsproces, som endnu ikke er afsluttet. Region Hovedstaden har derudover en salgsproces i gang for ikke udløbet sprit med tilbudsfrist medio december 2023. Hvis salg ikke er muligt, vil donation af ikke udløbne værnemidlerne inkl. sprit til samme formål være en mulighed, hvis der er aftagere.

Region Hovedstaden har rakt ud til regionens kommuner via KKR for at høre om de havde interesse i værnemidler fra Region Hovedstadens lagre, hvor der var en overkapacitet. Regionen har leveret til 22 kommuner, hvor flere har modtaget flere leverancer. Der pågår dialog med de øvrige kommuner i regionen. Samlet har kommunerne fået leveret en væsentlig mængde, som er med til at mindske overkapaciteten. De har efterspurgt alle typer af værnemidler. Vi har opfordret de øvrige regioner til at tage kontakt til deres kommuner, for at bidrage til at mindske den fælles overkapacitet.

Administrationen har ligeledes rakt ud til de store uddannelsesinstitutioner i regionen men ikke siden sidste politiske behandling er der noget nyt.

Uddannelsessamarbejde

Derudover engagerer Region Hovedstaden sig løbende i innovative uddannelsescases med flere uddannelsesinstitutioner for at undersøge andre muligheder for anvendelse af udløbne værnemidler, der kan bringes i spil. Indtil videre har det ikke medført nye løsninger.